

Život Cirkvi

Ročník 16

8/2009

Udelenie kultúrneho ocenenia
Fra Angelico za rok 2008

Nedeľné evanjeliá posledných týždňov nám predstavujú to, čo by sme mohli súhrnne nazvať Ježišovými dotykmi. Fascinujúcimi dotykmi, ktoré zvrátili osud viacerých osôb. Aká dramatická je scéna, v ktorej jeho slovo vyháňa zlého ducha, čo trápil posadnutého človeka. Akú zvláštnu atmosféru má príbeh s Petrovou svokrou, ktorej horúčka ustúpi hneď ako jej majster podáva ruku. Akú hlbokú dôveru v jeho uzdravujúcu moc mali tí štyria muži, čo sa kvôli svojmu chromému priateľovi podujali rozobrať strechu domu, v ktorom Pán práve vyučoval. Aký srdcervúci je obraz malomocného, čo Krista prosí o očistenie, ktoré napokon pre svoju veľkú vieru aj obsiahne. Spoločným menovateľom týchto obrazov je, že v nich Ježiš stretá ľudí v kríze, do ktorej osobne vstupuje a ktorú radikálne rieši, ukazujúc a uskutočňujúc svoju moc. Odlišujú sa však v drobnokresbe týchto stretnutí, v tom ako prebiehajú, ako reagujú jednotliví protagonisti. Sú to všetko iba obrazy z minulosti? Len nezáväzná námety na rozjímanie dnes o tom, čo sa stalo včera? Alebo sú inšpiratívne tu a teraz pre našu súčasnú situáciu, súčasnú krízu? Ba pýtajme sa ešte odvážnejšie, nie sú Ježišove uzdravujúce dotyky posolstvom, odkazom, že s podobnou účinnosťou ako vstupoval do kríz jednotlivcov, chce teraz vstúpiť do kolektívnych, celospoločenských, ba celosvetových kríz?

Krízu azda najlepšie definuje znak, ktorým tento pojem vyjadruje čínština. Tá krízu vyjadruje vlast-

Ježišove uzdravujúce dotyky

ne dvomi znakmi, ktoré samostatne vyjadrujú šancu a nebezpečenstvo. Kríza je naozaj buď šancou, keď ju človek vníma ako výzvu posunúť sa, vyzrieť, nájsť riešenie, alebo je nebezpečenstvom, že človek kapituluje, že svoje vnútorné napätie ventiluje cez nezmyselné konflikty alebo uniká do riešení, ktoré krízu viac prehlbujú ako riešia.

Napríklad uzdravenie svokry. Svokra zdá sa, je od nepamäti symbolom konfliktov a vzťahových napätí. Je neraz vnímaná, iste nie vždy, ba iste nie vždy objektívne, ako problematický, krízový uzol vnútorodinných vzťahov. Uzdravenie Petrovej svokry, ako ho opisuje jedno z nedávno čítaných evanjelií, je viac ako uzdravenie jednej konkrétnej matky ženatého syna. Uzdravenie svokry ako-by Ježiš odkazoval všetkým budúcim generáciám. Chce uzdraviť všetky tie vzťahy, ktoré sú vyčerpané permanentnými konfliktami, či pridusené, tým výbušnejšie vo svojom napätí. A potom, čo bolo bezprostredným ovocím Ježišovho dotyku, keď svokre chytil ruku, aby pominula jej horúčka? Hneď vstala a obsluhovala. Opäť nadobudla plnú identitu slúžiacej láske. Najprv sa Ježiš dotkol jej ruky, potom sa ona svojimi rukami začala dotýkať všetkého potrebného, aby to premenila na službu, službu tým, ktorí boli v dome. Službu, ktorá bude výsostne aktuálna aj v dobe nadchádzajúcej krízy. Tá má okrem svojho veľkoplošného, makroekonomického, celospoločenského rozmeru, aj rozmer veľmi osobný, konkrétny, ľudský. „To sa nám tu zasa zaplní“, poznamenal začiatkom krízy istý pracovník psychiatrického oddelenia. A naozaj, bezvýhodisková nečinnosť môže mnohých uvrhnúť do hlbokkej depresie. Môžu sa cítiť nepotrební, vytesnení akoby naozaj malomocní. Jedného takého stretol Ježiš aj v evanjeliu predchádzajúcej nedele, ako to opisuje evanjelista Marek. Opisuje, iste nie náhodou, tak veľmi podrobne, pomaly, alebo povedzme moderne, vo veľkom rozlíšení. Ježiš sa nad ním zľutoval, potom vystrel ruku a ešte potom sa ho dotkol. Lútosť, to je postoj srdca a vnútorný úmysel so schopnosťou vžiť sa do situácie druhého. Nasleduje aktivizácia, vystretie ruky, ktorá je symbolom činnosti, vyjadruje ochotu nielen ľutovať, ale aj pomáhať a konkrétne pomôcť. Napokon dotyk, ktorý všetko predchádzajúce spečatuje. Empatická angažovanosť naozaj nadobúda svoj plný zmysel iba ak smeruje ku konkrétnemu jednotlivcovi s ochotou dotknúť sa jeho bolesti, vnoriť sa do jeho situácie a tam hľadať konkrétne riešenia. Krízu naozaj nemôžu úplne vyriešiť manažéri makroprocesov. Práva záchranná sieť pre ľudí, ktorí strácajú pôdu pod nohami musí pozostávať z ľudí, z bratov a sestier, ktorí za konštantu svojho života zvolili Kristom inšpirovanú lásku.

RV, Jozef Hal'ko

Príhovor Benedikta XVI. pred modlitbou Anjel Pána: Znovuobjaviť hodnotu sviatosti zmierenia

Vatikán (15. februára, RV) – Pápež Benedikt XVI. sa v nedeľu 15. februára napoludnie pomodlil spolu s veriacimi zhromaždenými na Námestí sv. Petra vo Vatikáne mariánsku modlitbu Anjel Pána. Pred ňou sa im prihovoril:

„Drahí bratia a sestry! Počas týchto nediel' nám evanjelista Marek ponúkol na uvažovanie sériu rozličných zázračných uzdravení. Dnes nám bolo predstavené jedno veľmi výnimočné, a to uzdravenie malomocného (porov. Mk 1, 40 - 45), ktorý prišiel k Ježišovi a na kolenách ho prosil: „Ak chceš, môžeš ma očistiť!“ Ježiš sa zľutoval nad ním, vystrel ruku, dotkol sa ho a povedal mu: „Chcem, buď čistý!“ Muž bol hneď uzdravený a Ježiš ho požiadal, aby o tom verejne nehovoril, len sa ukázal kňazom a priniesol obeť predpísanú Mojžišovým zákonom. Uzdravený malomocný však nedokázal mlčať, naopak, všetkým rozprával, čo sa mu stalo, takže – ako hovorí evanjelista – za Ježišom prichádzal ešte väčší počet nemocných zo všetkých strán, čo ho donútilo zdržiavať sa mimo miest, aby neuviazol obliehaný ľuďmi.

Ježiš povedal malomocnému: „Buď čistý!“ Podľa starého židovského zákona (porov. Lv 13 - 14) bola lepra považovaná nielen za chorobu, ale za najťažšiu formu kultovej nečistoty. Kňazom preto prislúchalo, aby ochorenie diagnostikovali a chorého vyhlásili za nečistého. Chorý sa musel vzdialiť od spoločenstva a zdržiavať sa mimo obývaných miest až do prípadného uzdravenia, ktoré muselo byť dôkladne potvrdené. Lepra teda predstavovala istý druh náboženskej a občianskej smrti a jej uzdravenie bolo akýmsi zmŕtvychvstaním.

V malomocenstve možno vidieť symbol hriechu, ktorý je v pravom zmysle slova nečistotou srdca, schopnou

oddialiť nás od Boha. Tým, čo nás vzdaluje od Boha, totiž v skutočnosti nie je fyzická choroba malomocenstva, ako to predpokladali staré normy, ale vina, teda duchovné a mravné zlo. Preto žalmista volá: „Blažený, komu sa odpustila nepravosť a je oslobodený od hriechu“ (Ž 32, 1). A vzápätí sa obracia k Bohu: „Vyznal som sa ti zo svojho hriechu a nezatajil som svoj priestupok. Povedal som si: ‚Vyznám Pánovi svoju nepravosť.‘ A ty si mi odpustil zlobu môjho hriechu“ (Ž 32, 1. 5). Hriechy, ktoré páchame, nás vzdalujú od Boha a ak nie sú pokorne vyznané v dôvere v Božie milosrdenstvo, vedú až k tomu, že spôsobia smrť duše.

Tento zázrak teda nesie v sebe veľký symbolický význam. Tak ako prorokoval Izaiáš, Ježiš je ten Pánov služobník, ktorý „niesol naše choroby a našimi bôľmi sa on obťažil“ (Iz 53, 4). Vo svojom utrpení sa stal akoby malomocným, ktorý sa našimi hriechmi stal nečistým, odlúčeným od Boha. Toto všetko urobil z lásky, aby nám získal zmierenie, odpustenie a spásu.

Vo sviatosti zmierenia nás ukrižovaný a vzkriesený Kristus prostredníctvom svojich služobníkov očisťuje svojím nekonečným milosrdenstvom, navracia nás do spoločenstva s nebeským Otcom a s bratmi, obdarúva nás svojou láskou, radosťou a svojím pokojom.

Drahí bratia a sestry, vyzývame Pannu Máriu, ktorú Boh uchránil od každej poškvry hriechu, aby nám pomáhala vyhábať sa hriechu a často pristupovať k sviatostnej spovedi - k sviatosti odpustenia, ktorej hodnotu a význam pre náš kresťanský život dnes treba nanovo objaviť.“

Po modlitbe Anjel Pána Svätý Otec udelil všetkým apoštolské požehnanie.

-jb-/ snímka RV

Generálna audiencia Benedikta XVI.: Sv. Béda Ctihodný a jeho dielo

Drahí bratia a sestry, svätec, ktorého si dnes priblížime, sa nazýva Beda a narodil sa v severovýchodnom Anglicku, presnejšie v Northumbrii, v roku 672/673. Sám rozpráva o tom, že ho rodičia už vo veku 7 rokov zverili do výchovy opátovi neďalekého benediktínskeho kláštora: „V tomto kláštore – píše – som odvtedy nepretržite žil, intenzívne študoval Sväté písmo, zachovával disciplínu Regule i každodennú povinnosť spievať v chráme, pričom vždy bolo pre mňa potešením či už študovať, vyučovať alebo písať“ (Histo-

ria eccl. Anglorum, V, 24). Beda sa skutočne stal jedným z najvýznamnejších učencov raného stredoveku. Mal totiž prístup k mnohým cenným rukopisom, ktoré prinášali opáti jeho kláštora, vracajúci sa z častých ciest po kontinente či z Ríma. Vďaka svojmu vyučovaniu a povesti svojich spisov si získal priateľstvo mnohých významných osobností tej doby, ktoré ho povzbudzovali k tomu, aby pokračoval vo svojej práci, z ktorej mnohí mali prospech. Keď ochorel, neprestal pracovať a naďalej si zachoval aj vnútornú radosť, prejavujúcu sa modlitbou a spevom.

Svoje najdôležitejšie dielo *Historia ecclesiastica gentis Anglorum* (Cirkevné dejiny anglického národa) zakončil týmto zvolaním: „Prosím ťa, dobrý Ježišu, ktorý si mi láskavo dovolil čerpať sladké slová tvojej múdrosti, dobrotivo daj, aby som jedného dňa došiel k tebe a navždy zotrval pred tvou tvárou“. Smrť ho zastihla 26. mája 735: bolo to v deň Nanebovstúpenia Pána.

Trvalým zdrojom Bedovej teologickej reflexie bolo Sväté Písmo. Po podrobnom kritickom štúdiu textu (dochoval sa nám opis monumentálneho kódexu *Vulgáty* – *Codex Amiatinus* – na ktorom Beda pracoval) komentoval Bibliu a pritom ju čítal pomocou kristologického kľúča. Spájal teda dve veci. Na jednej strane počúval, čo presne hovorí text, chcel skutočne počuť a pochopiť samotný text; na druhej strane bol presvedčený, že kľúčom na pochopenie Svätého Písma ako jediného Božieho slova je Kristus a s Kristom, v jeho svetle, sa v Starom i Novom zákone chápe Sväté Písmo ako „jedno“. Udalosti Starého i Nového zákona totiž spolu súvisia, hoci vyjadrené rôznymi znakmi a ustanoveniami (nazýva ich *concordia sacramentorum*) všetky sú cestou ku Kristovi. Napríklad stánok zmluvy, ktorý Mojžiš postavil na púšti, a prvý i druhý Jeruzalemský chrám sú obrazmi Cirkvi, nového chrámu vybudovaného zo živých kameňov – Krista a apoštolov – stmelenej láskou Ducha Svätého. A rovnako ako k budovaniu starozákonného chrámu prispeli aj pohanské národy, keď poskytli potrebný materiál a technické skúsenosti svojich majstrov, tak k budovaniu Cirkvi prispievajú aj apoštoli a učители, ktorí pochádzajú nielen zo starobylých židovských, gréckych a latinských kmeňov, ale aj z nových národov, medzi ktorými Beda s potešením menuje aj írskych Keltov a Anglosasov. Svätý Beda videl, ako vzrastá univerzálnosť Cirkvi, ktorá sa neobmedzuje len na určitú kultúru, ale zahŕňa všetky kultúry sveta, ktoré sa majú otvoriť Kristovi a nájsť v ňom svoj cieľ.

Ďalšou obľúbenou Bedovou témou boli cirkevné dejiny. Najskôr sa zaujímal o obdobie opísané v *Skutkoch apoštolov*, potom sa zaoberal dejinami cirkevných otcov a koncilov, pričom bol presvedčený o tom, že Duch Svätý neprestajne pôsobí v dejinách. V *Chronica Maiora* načrtáva Beda datovanie, ktoré sa stane základom univerzálneho kalendára – „ab incarnatione Domini“. Dovtedy sa totiž čas počítal od založenia mesta Rím. Beda, ktorý za skutočný ústredný a vzťahový bod dejín považoval Kristovo narodenie, nám dal kalendár, ktorý vykladá dejiny počnúc od Pánovho vtelenia. Beda zaznamenal prvých šesť ekumenických koncilov a ich priebeh, pričom verne podáva kristologickú, mariologickú a soteriologickú náuku a odmieta monofyzickú a monotelickú herézu, obrazoborectvo a novopelagianizmus. Nakoniec v prísne dokumentárnom a literárne bavúrnom štýle píše už spomínané *Cirkevné dejiny anglického národa*, vďaka čomu sa stal známym ako „otec anglických dejín“.

Beda rád zdôrazňoval tieto charakteristické črty Cirkvi: a) katolíckosť ako vernosť tradícii, no zároveň otvorenosť dejinnému vývoju, a tiež ako hľadanie jednoty v mnohosti, v rôznorodosti dejín a kultúr, na základe usmernení, ktoré dal pápež Gregor Veľký apoštolovi Anglicka, Augustínovi

z Canterbury; b) apoštolskosť a rímskosť: v tomto ohľade považuje za prvoradé presvedčiť všetky írsko-keltské cirkvi a cirkvi Piktov, aby slávil Veľkú noc súčasne podľa rímskeho kalendára. Vedecký Výpočet (*Computo*), ktorý uskutočnil, aby stanovil presný termín slávenia Veľkej noci, a tým aj celého cyklu liturgického roku, sa stal textom, na ktorý sa odvoláva celá Katolícka cirkev.

Beda bol aj vynikajúcim učiteľom liturgickej teológie. V nedeľných a sviatočných homíliách vytvoril skutočnú mystagógiu a veriacich viedol k tomu, aby radostne slávil tajomstvá viery a dôsledne ich uskutočňovali vo svojom živote v očakávaní ich plného zjavenie pri Kristovom návrate, keď budeme s našimi oslávenými telami zaradení do obetného sprievodu na večnej Božej liturgii v nebi. Po vzore realistických katechéz Cyrila, Ambróza a Augustína Beda učil, že sviatosti kresťanskej iniciácie robia z každého veriaceho „nielen kresťana, ale Krista“. Totiž zakaždým, keď duša veriaceho prijme a s láskou uchová Božie slovo, podobne ako Mária znovu počne a porodí Krista. A zakaždým, keď skupina novopokrstených prijme veľkonočné sviatosti, sa Cirkev „znovu rodí“ alebo ešte výstižnejšie stáva sa „Božou matkou“ a podieľa sa tak na „rodení“ Božích detí z Ducha Svätého.

Vďaka svojmu teologickému štýlu, v ktorom spájal Bibliu, liturgiu a dejiny, zanechal Beda odkaz aktuálny pre rôzne „životné stavy“: a) vedcom (*doctores ac doctrices*) pripomína dve základné úlohy: skúmať zázraky Božieho slova a prezentovať ich vo forme prítlačivej pre veriacich; vykladať vieroučné pravdy, no vyhýbať sa heretickým komplikáciám a pridŕžiavať sa „katolíckej jednoduchosti“ v postoji maličkých a pokorných, ktorým sa Bohu zaľúbilo zjaviť tajomstvá Božieho kráľovstva; b) pastieri majú zasa klásť na prvá miesto kázanie, no nielen slovné či prostredníctvom životopisov svätých, ale využívať naň aj ikony, procesie a púte. Beda im odporúča používať jazyk ľudu, ako to robí aj on sám, keď v miestnom jazyku vysvetľuje Otče náš a Verím v Boha a keď až do posledného dňa svojho života pokračuje v práci na komentári Jánovho evanjelia tiež v jazyku ľudu; c) zasväteným osobám, ktoré sa venujú liturgii hodín, žijú v radosť bratského spoločenstva a napredujú v duchovnom živote prostredníctvom askézy a kontemplácie, Beda odporúča, aby sa venovali apoštolátu – nikto totiž nemá evanjelium len pre seba, ale musí ho vnímať aj ako dar pre iných – či už v spolupráci s biskupmi na pastoračných činnostiach rôzneho druhu v prospech mladých kresťanských komunít, alebo tým, že sa dajú k dispozícii na evanjelizačnú misiu medzi pohanmi, mimo vlastnej krajiny, ako „peregrini pro amore Dei“, teda pútnici z Božej lásky.

Z tejto perspektívy Beda predstavuje v komentári k *Piesni piesní* synagógu a cirkev ako spolupracovníčky pri šírení Božieho slova. Ženích Kristus si želá usilovnú Cirkev, „stmavnutú od námah evanjelizácie“ – to je zjavná narážka na slová *Piesne piesní* (1, 5), kde nevesta hovorí: „Nigra sum sed formosa“ (Čierna som, no pekná) – ktorá má obrábať ďalšie polia či vinice a vybudovať uprostred nových národov „nie provizornú chatrč, ale trvalý príbytok“ tým, že začlení evanjelium do sociálnej siete a do kul-

túrnych inštitúcií. V tejto perspektíve vyzýva svätý doktor veriacich laikov, aby boli horliví v učení sa náboženstva a napodobňovali tak „nenásytné zástupy z evanjelia, ktoré apoštolov nenechali ani najesť sa“. Učí ich, ako sa majú neustále modliť tým, „že budú v živote znovu uskutočňovať to, čo slávia v liturgii“ a svoju činnosť prinášať v sporení s Kristom ako duchovnú obeť. Rodičom vysvetľuje, že aj v ich skromnom domácom prostredí môžu vykonávať „kňazský úrad pastierov a vodcov“ a kresťanský vychovávať deti, a tiež hovorí, že pozná mnohých veriacich (mužov, ženy, v manželstve či slobodných), „ktorí majú bezúhonné správanie a ak by boli vhodne vedení, mohli by denne pristupovať k svätému prijímaniu“ (Epist. Ad Ecgerbertum, vyd. Plummer, s. 419).

Povešť o svätosti a múdrosti, ktorej sa Beda tešil už za svojho života, mu získala titul „Venerabilis“ – „Ctihodný“. Nazýva ho tak aj pápež Sergej I., keď v roku 701 píše jeho opátovi a žiada ho, aby dočasne poslal Bedu do Ríma na konzultácie ohľadne otázok univerzálneho záujmu. Po jeho smrti sa jeho spisy rýchle rozšírili tak v jeho vlasti, ako aj na európskom kontinente. Veľký misionár Nemec-ka biskup Bonifác (754) viackrát žiadal arcibiskupa z Yorku a opáta z Wearmouthu, aby nechali prepísať niektoré Bedove diela a poslali mu ich, aby aj on a jeho druhovia mohli čerpať z duchovného svetla, ktoré z nich vyžaruje. O sto rokov neskôr Notkero Galbulo, opát zo San Gallo (912), ktorý si uvedomil jeho mimoriadny vplyv, prirovnal Beda k novému slnku, ktoré Boh nechal vyjsť nie na Východe, ale na Západe, aby osvietilo svet. Bez ohľadu na túto rečnícku nadsádzku, faktom je, že Beda svojimi dielami účinne prispel k budovaniu kresťanskej Európy, v ktorej sa smelili rôzne národy a kultúry, čím jej dali jednotný ráz, inšpirovaný kresťanskou vierou. Modlime sa za to, aby sa aj dnes našli osobnosti s takým vplyvom, ako mal Beda a aby bola zachovaná jednota celého kontinentu. Modlime sa, aby sme my všetci boli ochotní znovu objavovať svoje spoločné korene a stať sa tak budovateľmi hlboko ľudskej a opravdivo kresťanskej Európy.

Preložila Mária Spišiaková

Nasledujte s odvahou evanjelium

Vatikán (19. februára, RV) – Pápež Benedikt XVI. sa prihovril spoločenstvám Pápežského kolégia sv. Pia X. „Pio Latino Americano“ pre Latinskú Ameriku v Ríme, pri príležitosti 150. výročia jeho vzniku.

Ako povedal, od vzniku v roku 1958 sa kolégium zameriavalo ako formačné centrum najskôr pre seminaristov a potom pre diakonov a kňazov. Jeho študenti – dodal Svätý Otec – našli v ňom atmosféru priateľstva, modlitby a dôvery v magistérium hlavy Katolíckej cirkvi. Je to podľa jeho slov atmosféra, ktorá prispieva k tomu, aby mohla rásť láska ku Kristovi a tiež želanie pokorne slúžiť Cirkvi pri hľadaní slávy Božej a dobra duší.

Benedikt XVI. tiež študentov, ako dedičov bohatého ľudského a duchovného majetku vyzval, nech toto bohatstvo naďalej upevňujú v radostnom prežívaní univerzálnosti Cirkvi. Na tejto ceste majú nasledovať evanjelium a to s odvahou a tak odpovedať na učenie Ježiša: „Chodte do celého sveta...“. „Možnosť, ktorú toto kolégium poskytuje“ – dodal Svätý Otec – „napomáha tomu, aby sa jeho členovia cítili byť skutočnými nasledovníkmi Krista a misionármi jeho slova. Láska a príľnutie ku Svätej stolici je jednou z najväčších charakteristík ľudu Latinskej Ameriky a Karibiku.“

V závere Svätý Otec zdôraznil osobitný záujem na novej evanjelizácii, ktorý vychádza z kontinentálnej misie podľa záverov konferencie v Aparecídě a ocenil Spoločnosť Ježišovu, do rúk ktorej sv. Pius X. zveril vedenie tohto kolégia.

-sg-

Benedikt XVI. prosí veriacich, aby sa modlili za Afriku

Vatikán (17. februára, RV) – „Aby Cirkev v Afrike našla primerané cesty a prostriedky na účinnú podporu zmierenia, spravodlivosti a pokoja podľa usmernení osobitnej Biskupskej synody pre Afriku“ – to je misijný úmysel Benedikta XVI. na mesiac február. Svätý Otec podčiarkuje dôležitosť tejto udalosti pre celú Cirkev a práve na tému Afriky v slovách Benedikta XVI. dnes upozorňuje aj Svätá stolica.

Biskupská synoda zasadne od 4. do 25. októbra na tému „Vy ste soľ zeme. Vy ste svetlo sveta“ (Mt 5, 13-14), ktorú vybral Svätý Otec. Zasadnutiu bude predchádzať apoštolská cesta Benedikta XVI. do Kamerunu a Angoly od 17. do 23. marca. Cesta bude mať celokontinentálne poslanie. 19. marca bude slávnostná svätá omša, ktorou sa uvedie Instrumentum Laboris Biskupskej synody pre Afriku – kontinentu tak blízkemu Svätému Otcovi. Práve Afrike venoval od nástupu na Petrov stolec viackrát svoje výzvy a úvahy.

Napríklad na stretnutí s rímskym kľerom v roku 2005 upozornil na veľké ľudské a duchovné bohatstvo Afriky, pričom zdôraznil zodpovednosť Európy. Pokračoval v tom aj naďalej – spomeňme slová počas modlitby Anjel Pána v roku 2005, keď vyzval medzinárodné spoločenstvo, aby nezabúdalo na africké národy, zasiahnuté chudobou a konfliktami.

Napokon si pamätáme aj na slová Svätého Otca na túto tému počas audiencií v jeho príhovoroch africkým biskupom počas návštevy Ad Limina Apostolorum, ako aj v jeho poslanstve pre Svetový deň pokoja, keď povedal, aby sa bohaté krajiny neuzatvárali do egoizmu, ale umožnili všetkým africkým krajinám tie isté možnosti prístupu k svetovému trhu.

-sg-

Vo Vatikáne sa konalo stretnutie o apoštoláte na mori

Vatikán (16. februára, RV) – Od 16. do 18. februára sa konalo každoročné stretnutie oblastných koordinátorov apoštolátu na mori, ktoré organizuje Pápežská rada pre duchovnú starostlivosť o prešahovalcov a cestujúcich.

Deväť zástupcov sa zamýšľalo nad možným rozvojom pastorácie námorníkov a medzi témami rezonovali aj aktuálne oslavy Roku sv. Pavla, apoštola národov a to najmä z hľadiska významu jeho skúseností prežitých na mori počas jeho misií.

Prítomní sa zamýšľali aj nad životom pracujúcich na mori, nad rizikami a ťažkosťami, ktoré ich postihujú, v duchu slov pápeža Benedikta XVI.: „Okrem tých zvyčajných, zažívajú pracovníci na mori nové obmedzenia jednak tým, že im je znemožňované vystúpiť na pevninu a prijať na palubu kaplánov. Okrem toho musia čeliť pirátom a škodám, ktoré spôsobuje ilegálny rybolov. Vyjadrujem im moju blízkosť a prajem im, aby veľkorysosť ich služby na mori, bola odmenená väčším uznaním.”

Dôležitou témou stretnutia bola aj spomienka na rok 2008 a jeho krutej bilancie, keďže 11 ľudí bolo usmrtených, 21 sa stratilo a viac ako 200 ľudí pracujúcich v tejto oblasti skončilo ako rukojemníci v rukách únoscov.

-sg-

Benedikt XVI. sa stretol s britským premiérom Gordonom Brownom

Vatikán (19. februára, RV) – „Napomáhať projektom podpory človeka pre rozvoj a pokoj, hlavne na Blízkom východe“ – takto znela výzva pápeža Benedikta XVI. na jeho stretnutí s premiérom Veľkej Británie Gordonom Brownom, ktorý Svätého Otca pozval na návštevu Anglicka.

Ako ďalej informovala Svätá stolica, na stretnutí sa hovorilo najmä o aktuálnej ekonomickej kríze vo svete a o nutnosti pokračovať v aktivitách pri podpore rozvojových krajín a spolupráci na projektoch pri podpore životného prostredia. Obe strany sa tiež zhodli na potrebe obnovy úsilia medzinárodného spoločenstva pri riešení konfliktov najmä na Blízkom východe. Dominovali tiež bilaterálne témy, najmä ohľadom katolíckeho spoločenstva vo Veľkej Británii. Boj s chudobou bol hlavnou témou aj pri následnom stretnutí premiéra s vatikánskym štátnym sekretárom, kardinálom Tarcisiom Bertone a so sekretárom pre vzťahy so štátmi Dominiquem Mambertim.

Britský premiér zdôraznil potrebu zamerať sa na hodnoty ako spravodlivosť a solidárnosť, ktoré privedli Veľkú Britániu a Svätú stolicu k spoločnej podpore finančných aktivít pri očkovaní chudobných detí. Na znak toho daroval premiér symbolicky Svätému Otcovi fotografiu etiópskej ženy, ktorá zachránila svoje dieťa práve vďaka očkovaniu. Premiér tiež vyzdvihol dôležitosť stretnutia krajín G20, ktoré bude 2. apríla v Londýne.

-sg-

Svätý Otec sa stretol s hovorkyňou snemovne poslancov USA

Vatikán (18. februára, RV) – V stredu počas generálnej audiencie sa Svätý Otec na krátko stretol aj s hovorkyňou snemovne poslancov USA Nancy Pelosiovou.

Ako uvádza správa Svätej stolice, Benedikt XVI. tak využil príležitosť, aby objasnil, že morálny a prirodzený zákon a pevné učenie Cirkvi o dôstojnosti človeka od počatia až po prirodzenú smrť, nariaďujú všetkým katolíkom a najmä zákonodarcom, právnikom a zodpovedným za verejné blaho spoločnosti, aby spolupracovali so všetkými mužmi a ženami dobrej vôle pri podporovaní správneho právneho zriadenia, zameraného na ochranu ľudského života v každej jeho fáze.

-sg-

„Apoštola malomocných“ vyhlásia za svätého

Vatikán (17. februára, RV/Zenit) – „Som presvedčená, že toto zázračné zmiznutie rakoviny sa stalo na príhovor blahoslaveného Damiána“ – to sú slová Audrey Toguchiovej z Honolulu, ktorú považovali za nevyliciteľne chorú a ktorá sa zázračne uzdravila z rakoviny.

„Apoštola malomocných“ – ako nazývali otca Damiána de Veustera čaká kanonizácia. O termíne rozhodne zasadnutie konzistória, ktoré bude vo Vatikáne už v sobotu. K tomuto rozhodnutiu prispelo aj zázračné uzdravenie ženy z Havaja, ktorá - ako povedala - počas tohto obdobia žiadala Boha o uzdravenie práve na jeho príhovor.

Belgičan, otec Damián de Veuster, žil v 19. storočí. Staral sa o malomocných, chorých na lepru. Pomáhal im na ostrove Molokai. Poskytoval im zdravotnú starostlivosť, založil farnosť a školy. Sám nakoniec zomrel na lepru. Otca Damiána de Veustera blahorečil Svätý Otec Ján Pavol II. v roku 1995.

-ap-

Stretnutie predstaviteľov Cirkvi talianskeho juhu v Neapole

Taliansko (16. februára, RV) – „Prorocké znamenie“ hlbokého spoločenstva Cirkvi na juhu Talianska, ktoré jasne vyjadruje, „že nádej pre nás nie je mŕtva, že chce byť len oživená“ – to bolo podľa neapolského arcibiskupa kardinála Crescenzia Sepeho zmyslom stretnutia, ktoré bolo od 12. do 13. februára v Neapole. Stretli sa na ňom mnohí biskupi a asi 350 predstaviteľov diecéz oblastí južného Talianska, pričom téma stretnutia bola „Cirkev na juhu, cirkvi juhu. V budúcnosti zodpovedných veriacich.“

Stretnutie sa konalo pri príležitosti 20. výročia dokumentu Konferencie biskupov Talianska o „Talianskej Cirkvi na juhu a rozvoji v solidárnosti“. Stretnutie sa nieslo nielen v znamení starých a nových problémov súžujúcich juh Talianska, ale predovšetkým bolo obrazom živej Cirkvi, ktorá nie je odkázaná sama na seba a ktorá hlavne nerezignovala. Ako dodal kardinál Sepe, „naším práním je, aby toto stretnutie nezostalo posledným, ale aby mohlo pomôcť celej talianskej Cirkvi, aby vytvorila národný dokument, po dvadsiatich rokoch od toho z roku 1989.“ Zúčastnení biskupi v závere vyjadrili pranie, aby sa „nádej juhu“ stala „nádejou celej krajiny.“ -jv-

Moskovský patriarcha Cyril v posolstve k mladým

Rusko (18. februára, RV) – „Mladí môžu zmeniť život v ľudskej spoločnosti, ak budú presadzovať morálne hodnoty, príťažlivý ideál“, ktorý budú nasledovať - to sú slová Cyrila, patriarchu Moskvy a celého Ruska, ktorými sa minulú sobotu obrátil na mladých počas 3. stretnutia pravoslávnych mládežníckych organizácií z rôznych oblastí Ruska, ako aj z okolitých krajín.

Ako dodal, „mládež musí byť priekopníkom Cirkvi. Je to práve mládež, ktorá má prinášať svetu sviežosť a žiarivé posolstvo evanjelia, ktoré spočíva v prejavení toho, že len v Kristovi nachádza človek plnosť života.“ Počas príhovoru patriarcha Cyril spomenul myšlienku zo stretnutia v Moskve, na ktoré prišlo 100 tisíc mladých, ktorým zveril úlohu duchovne obnoviť Rusko. -jv-

Kardinál Vlk o medzinárodnom stretnutí v Castelgandolfe

Vatikán (16. februára, RV) – „Asistujeme pri kolapse západnej spoločnosti s hroznými dopadmi, ktoré z toho vyplývajú pre život miliárd ľudí a pre

ktoré je už dlhšie v ťažkostiach aj Boží ľud“ – to sú slová arcibiskupa Prahy kardinála Miloslava Vlka, koordinátora medzinárodného stretnutia členov hnutia Fokoláre, ktoré bolo od 7. do 13. februára v Castelgandolfe.

Stretnutie otvorila široká úvaha o výzvach, ktorým musia dnes kňazi čeliť. Ako povedal v záverečnej úvahe, potrebná v dnešných dňoch je koncentrovanie sa na podstatu, ktorá nás privedie k živej prítomnosti Krista v strede dvoch a viacerých, ktorí sa modlia v jeho mene, k živým bunkám, ktorými sú farské spoločenstvá, rodiny, malé skupiny, školy či parlamenty.

Na stretnutí bola aj skupina 30 laikov, lekárov, zdravotných sestier a administratívnych pracovníkov rímskej polikliniky. -sg-

V znamení ekumenizmu sa stretol patriarcha Bartolomej I. s kardinálom Sepem

Turecko (19. februára, RV) – V znamení ekumenizmu a po stopách sv. Pavla, apoštola národov putuje v týchto dňoch po Turecku arcibiskup Neapola kardinál Crescenzo Sepe. Počas svojej cesty sa v utorok stretol v Istanbule s ekumenickým patriarchom Konštantínopolu Bartolomejom I. V úvode sa kardinál Sepe poďakoval Bartolomejovi I. za pohostinnosť a ochotu „pokračovať v dialógu začatom v Neapole“, v rámci Medzinárodného medzináboženského stretnutia, ktoré sa konalo v októbri 2007. Potom si zaspomínal na nedávne stretnutie patriarchu so súčasným pápežom, pričom ho porovnal k historickému stretnutiu pápeža Pavla VI. s patriarchom Atenagorom I. v Jeruzaleme v roku 1964. Ako kardinál dodal, „Neapol chce byť mestom – mostom, ktorý zjednocuje a ktorý dovedie ľudstvo k spravodlivosti a pokoju.“

Patriarcha Bartolomej I. hovoril o rozhodnutí kráčať po ceste k jednote a k obnove vzťahov medzi dvomi sesterskými cirkvami, pričom sa pozastavil aj nad ekumenickými stretnutiami v Belehrade, Ravenne a nad tohtoročným októbrovým v Krakove. Ako sa však na margo ekumenických stretnutí vyjadril: „Je potrebné urobiť ešte mnoho, ale sme rozhodnutí napredovať bez strachu a váhaní, pretože kto miluje, nemá strach.“

Dodajme, že do Turecka prišli spolu s kardinálom Sepem aj emeritný arcibiskup Campobassa Mons. Armando Dini a prezident Komunity sv. Egídia Marco Impagliazzo. Okrem toho bol na stretnutí prítomný aj apoštolský nunciatus v Turecku Mons. Antonio Lucibello. -jv-

Slávenie synody pre Cirkev na Blízkom východe ako odpoveď pre trpiacich kresťanov

Irak (16. februára, RV) – „Slávenie synody pre Cirkev na Blízkom východe, by bolo odpoveďou pre mnohých kresťanov, ktorí trpia“ – tak znie výzva irackého arcibiskupa Kirkúku, Mons. Luisa Saka v rozhovore pre časopis „Oasis“, ktorý koncom januára požiadal Svätého Otca o zorganizovanie synody irackých biskupov.

Ako ďalej Mons. Sako povedal: „Sme nepatrené spoločenstvo a aby sme čelili všetkým problémom potrebujeme pomoc.“ Potom biskup hovoril o mnohých ťažkostiach, pričom za najväčší problém označil vystávanie kresťanov z irackých regiónov keď povedal, že „hrozí, že už čoskoro kresťania na Blízkom východe ani nebudú“. Osud kresťanov prirovnal k situácii v Turecku a Iráne, kde je kresťanov takisto málo.

Ako ďalší problém označil nedostatočnú pastoračnú, adekvátnu k situácii, v akej sa tamojší kresťania nachádzajú. Potrebné – ako dodal – je tiež odpovedať na ťažkosti, ktoré spôsobila liturgická reforma, ďalej na ťažkosti v súvislosti s formovaním seminaristov, rehoľníkov a rehoľníčok ako aj v súvislosti so stretnutím s moslimami, ktorí by mali pochopiť viac kresťanstvo.

V závere vyjadril Mons. Sako veľkú spokojnosť s výsledkom januárových volieb, ktoré boli v desiatich zo 14 provincií, v ktorých boli porazené extrémistické strany.

Dodajme, že Svätý Otec počas úradnej návštevy „Ad limina“ irackých biskupov vo Vatikáne, označil ich návrh usporiadať Generálnu synodu cirkvi Blízkeho východu „za dobrú myšlienku“, ale zatiaľ konkrétny termín nestanovil.

-jv-

Cirkev na Taiwane si pripomína 150. výročie evanjelizácie ostrova

Taiwan (18. februára, RV/AsiaNews) – Cirkev na Taiwane si pripomína 150. výročie evanjelizácie tohto ostrova. Práve v roku 1859 tu vzniklo prvé katolícke spoločenstvo. Niektorí misionári však prišli na Taiwan už oveľa skôr.

V roku 1582 pobudli na ostrove niekoľko mesiacov jezuiti, ktorí tu stroskotali. V roku 1626 sa do Taiwanu vrátili španielski dominikáni, ktorých však z ostrova vyhnal vtedajší vládár Ming. Až v roku 1859 na tomto ostrove vzniklo prvé katolícke spoločenstvo. V tom čase do Taiwanu prišlo 30 španielskych kňazov z Filipín a päť čínskych laikov, ktorí pristali v Kaohsiungu. Ich misionárska činnosť sa zamerala na miestnych obyvateľov.

V súčasnosti sa ku katolíckej viere na Taiwane hlási asi 300 tisíc veriacich, čo je 1,42 %. Francesco King, diecézny vikár v Taipei hovorí, súčasná tamojšia spoločnosť potrebuje očistenie a zvýšenie citlivosti ľudí. „Taiwanská spoločnosť je zasiahnutá rovnakými problémami, ako veľa iných na celom svete – potraty, nárast rozvodovosti, rozširujúce sa hazardné hry... Napríklad miera pôrodnosti v krajine v roku 1971 bola takmer 26%, teraz je menej ako 9%. K týmto číslam sa ešte pridáva – globálna ekonomická kríza, korupcia, politické boje... všetky tieto zložky vnášajú medzi ľudí strach. Rodina zažíva hlbokú krízu. Náboženstvo, vrátane tradičnej viery, sa stáva predmetom čoraz menšieho záujmu, najmä medzi mladými. Je tu aj kríza povolání. V seminároch je len 80 Bohoslovcov.“

Taiwan zrejme potrebuje novú evanjelizáciu. Zhodujú sa na tom niektorí tamojší misionári. „Spoločnosť potrebuje útechu, na ktorú musí Cirkev reagovať pri novej evanjelizácii“ – hovorí otec Paolo Spanghero, misionár, ktorý na Taiwane pôsobí od roku 1987 a dodáva: „Potrebujeme laikov a tiež prinášať kresťanstvo do života obyčajných ľudí.“ Misionár Paolo Spanghero si myslí, že by mali nasledovať výzvu Svätého Otca Jána Pavla II.: „Opustiť pobrežie, kde rybáre v pokojných vodách a ísť tam, kde je voda hlbšia a tam vhodit' naše siete.“

-ap-

Vo Vietname je delegácia Svätej stolice

Vietnam (17. februára, RV/AsiaNews) - Do Vietnamu pricestovala delegácia Svätej stolice. Vedie ju Mons. Pietro Parolin, vatikánsky podsekretár pre vzťahy so štátmi. Zástupcovia delegácie by sa mali stretnúť s predstaviteľmi ministerstva zahraničných vecí. Podľa hovorcu rezortu diplomacie Le Dunga, témou rokovaní by mali byť „diplomatické vzťahy medzi Vietnamom a Svätou stolicou.“ Delegácia z Vatikánu chce hovoriť najmä o spore, ktorý má tamojšia vláda s domácou Katolíckou cirkvou.

Sporným bodom totiž zostáva nedávne nariadenie vietnamského predsedu vlády o konfiškácii cirkevného majetku. Očakáva sa, že hovoriť sa bude aj o arcibiskupovi z Hanoja, Josephovi Ngo Quang Kietovi, ktorého stiahnutie požaduje vietnamská administratíva. Tamojšia Konferencia biskupov túto požiadavku vlády vždy zmietla zo stola.

Od roku 1995 sa totiž vietnamská vláda pokúša o vytvorenie „vlasteneckej Cirkvi“, ktorá by bola podriadená tamojšej komunistickej strane a nie Svätému otcovi. Delegácia z Vatikánu zostáva vo Vietname do soboty. Zástupcovia Svätej stolice plánujú navštíviť viaceré diecézy. Zároveň chcú požiadať veriacich „o intenzívne modlitby za lásku k Cirkvi.“

-ap-

Cirkev a pluralitná spoločnosť

V rámci osláv prvého výročia žilinskej diecézy sa v priestoroch Metského úradu v Žiline konalo 14. 2. 2009 sympóziom s názvom: „Cirkev a pluralitná spoločnosť“. S prednáškou na túto tému vystúpil kardinál Jozef Tomko.

1. O ČO IDE?

Prvé výročie jestvovania žilinskej diecézy, čiže partikulárnej cirkvi, je vhodnou príležitosťou uvedomiť si so všetkými dôsledkami to, čo Nemci volajú „Sitz im Leben“, čiže v akom širokom i blízkom svete toto staro-nové cirkevné spoločenstvo žije a má pôsobiť. V tom zmysle možno len privítať tému „Cirkev a pluralitná spoločnosť“. Zároveň však je už na prvý pohľad jasné, že treba vymedziť a upresniť, o čom je reč.

Pluralita znamená rôznorodosť, mnohorakosť, a hovoriť o mnohorakosti v spoločnosti ihneď vzbudzuje otázku, o akej pluralite chceme pojednávať. Keď máme byť konkrétni, tak zpomedi rôznych významov a hľadísk (národnosti, náboženstva, politiky, kultúry, sociálnej situácie a podobne) treba sa nám sústrediť na pluralitnú spoločnosť predovšetkým v zmysle náboženskom, pričom iné významy môžu byť iba druhotné, nakoľko sa v konkrétnom živote spoločnosti navzájom prekrývajú a prelínajú.

Spoločnosť, o ktorej chceme hovoriť ako o pluralitnej, má tiež rôzne rozmery a hranice: je svetová, všeludská, európska, slovenská, krajová, diecézna a podobne. Nás bude bezpochyby zaujímať v prvom rade spoločnosť slovenská, ktorá sa priamo odráža v žilinskom kraji a v žilinskej diecéze. Lenže dnes, v dobe globalizácie a internetu, keď celý svet je ako jedna dedina, pluralitnú spoločnosť nutne treba pozorovať vo svetových a kontinentálnych spojoch a návznostiach.

Aj Cirkev, o ktorej chceme hovoriť, nie je len partikulárna diecézna cirkev, ktorá žije v Žiline, ale aj katolícka, všeobecná, celosvetová Cirkev, ktorá má svoju vieru a mravouku, zriadenie, sociálnu náuku. Znovu však musíme prihliadnuť aj k náboženskej situácii vo svete, v Európe a na Slovensku. Naša téma je teda: Katolícka Cirkev v nábožensky (aj inak) rôznorodej spoločnosti so zvláštnym zreteľom na Slovensko.

2. KATOLÍCKA CIRKEV NA SVETE

Celkový počet katolíkov na svete k 1. januáru 2007 bol 1,130.750.000, čo tvorí 17,28% celkového počtu obyvateľov našej planéty, ktorý dosahuje 6 miliárd 542,824.000 osôb. Za jeden rok nás katolíkov pribudlo o 15,784.000, čo je pekný nárast. Vzrástlo však aj celkové obyvateľstvo na zemi, takže v pomere k nemu sa náš nárast percentuálne iba máličko zvýšil. Treba si tiež uvedomiť, že niektoré náboženstvá narastajú oveľa rýchlejšie vďaka prirodzenému prírastku, ktorý je u nás menší. Islam nás už počtom prevýšil a rozširuje sa aj zemepisne najmä v Európe prisťahovalcami. Na druhom mieste medzi nekresťanskými náboženstvami je hinduizmus (okolo 14% svetového obyvateľstva), potom nasleduje budhizmus (asi 9%), na ústupe sú tradičné pohanské náboženstvá (odhadujú sa na 2%).

Tieto kusé údaje kladú Cirkvi pred oči otázku svetových MISÍÍ, čiže evanjelizácie. Je síce pravda, že s inými

veriacimi v Ježiša Krista dnes dosahujeme dve miliardy, čiže nad 30% svetového obyvateľstva, ale z druhej strany je tu vyše dvoch tretín ľudstva, ktoré ešte nepoznajú Ježiša Krista. Sv. Pavol by nám dnes pripomenul to, čo napísal Rimanom: „Každý, kto bude vzývať Pánovo meno bude spasený. Ale ako budú vzývať tohto, v ktorého neuverili? A ako uveria v toho, o ktorom nepočuli? A ako počujú bez kazateľa?“ (Rim 10,15n). Náboženská štatistika nám privoláva na myseľ misijný príkaz samého Spasiteľa: „Choďte teda, učte všetky národy“ (Mt 28,19). Dnes je preto potrebná tak prvá evanjelizácia pre tých, čo ešte nepoznajú Ježiša Krista, ako aj nová evanjelizácia tam, kde už raz prijatá viera ochabla alebo zmizla: „nová duchom, metódami a zápalom“, ako ju opísal Ján Pavol II.

Každého veriaceho poteší, že Cirkev rastie a napriek ťažkostiam sa, okrem západnej Európy, vzmáha na všetkých svetadieloch. Treba to povedať najmä o Cirkvi v misiách. V Afrike je už vyše 158 miliónov katolíkov (uprostred 900 miliónov všetkých Afričanov), za rok 2007 pribudlo 4,843.000 veriacich. Tam je nárast najväčší, lebo roku 1900 boli na tomto kontinente iba dva milióny katolíkov. V Ázii máme v mori takmer štyroch miliárd celkového obyvateľstva niečo menej ako 119 miliónov katolíkov, s ročným prírastkom 1,894.000; tu je evanjelizácia najpotrebnejšia ale aj najťažšia. Latinská čiže Južná a Stredná Amerika tvorí dnes okolo 43% a so severnou Amerikou vyše 50% katolíckej Cirkvi. V Oceánii tvoríme okolo 26% z celkových 33 miliónov obyvateľov.

Katolícka Cirkev berie vážne misijné poslanie, ktoré jej zveril jej Zakladateľ Ježiš Kristus a považuje misijný charakter za podstatný. Druhý vatikánsky koncil definoval Cirkev ako „communio et missio“, čiže ako „spoločenstvo a poslanie“. Cirkev je na evanjelizáciu ako oheň na to, aby horel. Každý kresťan má povinnosť vyznávať aj verejne svoju vieru a vydávať o nej svoje svedectvo, ktoré je už prvým krokom misijného poslania, ktoré sa rozvíja v rôznych formách, ako je dialóg, ohlasovanie evanjelia, jeho vžitie do kultúry čiže inkulturácia, osobná, duchovná i materiálna pomoc misiám, sociálne povznesenie ako prejav kresťanskej lásky, a tak ďalej. Ján Pavol II. nám zanechal nielen veľký príklad misijnej činnosti, ale aj dôležitú encykliku „Redemptoris missio“, ktorá dopĺňa predchádzajúcu peknú posynodálnu exhortáciu Pavla VI. „Evangelií nuntiandi“. V spomínanej encyklike Ján Pavol II. výrazne poukázal na aktuálnosť a naliehavosť misijnej činnosti, keď ju začal takto: „Poslanie Krista Vykupiteľa, zverené Cirkvi, je ešte ďaleko od svojho zavŕšenia. Všeobecný pohľad na ľudstvo ku koncu druhého tisícročia nám ukazuje, že toto poslanie je ešte len v začiatkoch a že sa musíme zasadiť všetkými silami za službu tomuto poslaniu“.

Katolícka cirkev žije teda uprostred pluralitnej ľudskej spoločnosti a neprestajne si plní svoje misijné poslanie. Cirkev na Slovensku môže veľa spraviť na misijnom poli. Misijné hnutie sa pekne rozbieha, ale dá sa spraviť viac. Máme už aj hodne misijnej literatúry. Osobne by som

chcel odkázať na moje knihy: „Misie do tretieho tisícročia“ (Lúč, 2000) a „Na misijných cestách“ I. a II. diel (SSV).

Chcem však upozorniť na nový druh neviery, ktorá sa stáva akoby novým náboženstvom: je to novodobý ateizmus a agnosticizmus, ktorý sa rozšíril najmä v západnom svete. Materialistický ateizmus zväčša padol alebo sa neujal. Rastie však na pôde blahobytnej spoločnosti alebo filozofického nihilizmu nová forma popierania Boha, alebo spochybnenia jeho existencie, ktorá sa pohybuje medzi úplnou negáciou a odsunutím náboženského problému ako nejstej oblasti, prirovnanej poverám, mýtickým predstavám, vyvýšením vedy a rozumu na najvyššie, absolútne hodnoty a vylúčením všetkého transcendentného ako zbytočného a prinajmenej nepotrebného. Tento agnosticizmus sa často zlieva s ateizmom a stáva sa agresívnym. Má všelijaké, často hybridné formy. Popiera najmä kresťanskú morálku a vyznáva akýsi humanizmus buď spochybňujúci jestvovanie Boha, alebo priam negujúci možnosť nadprirodzena. Prítom používa zákonodarstvo alebo iné bojovné prostriedky proti viere a Cirkvi. Len nedávno sme boli svedkami pokusu o návrat k staropohanskému „Carpe diem!“ – „Uži si dňa!“; vyži sa – keď v Londýne si Únia ateistov a voľnomyšlienkárov zaplatila na verejných autobusoch plagát s nápisom: „Boh pravdepodobne nie je. Nerob si starosti a užívaj život!“ Pokus zopakovali v Madride, kde však kresťanskí veriaci pohotovo reagovali novým plagátom s nápisom: „Boh dozaista existuje, neváhaj žiť v Kristovi!“ V talianskom Janove opakovali pokus s malou obmenou. Príkladom tvrdého útoku proti každému náboženstvu je kniha „The God Delusion“ („Sklamanie Boha“ v zmysle: Boh sklamal, Boston 2006) od Američana Richarda Dawkinsa, ktorá sa vracia k starým argumentom, že viera je proti vede. Kto presvedčene neverí, robí to z určitej „viery“ v ateizmus, ktorý sa stáva istým druhom „náboženstva“, lebo nijaká veda nedokázala nejestvovanie Boha.

Aj na Slovensku sa občas objavuje a presadzuje povýšenecký názor, že viera sa protiví vede, alebo prinajmenej že je otázkou čisto súkromnou a treba ju vylúčiť z verejného, kultúrneho, vedeckého a politického diania. Cirkev tvrdí najmä ústami Jána Pavla II. a Benedikta XVI., že viera dopĺňa poznatky viery a že človek potrebuje si rozšíriť hranice poznania práve prijatím viery. Výbornou pomôckou pri debate s úprimne hľadajúcimi pochybovačmi je encyklika Jána Pavla II. „Fides et ratio“ – „Viera a rozum“. Cirkev tvrdí, že rozum je o pravde a viera je tiež o pravde. Hľadať pravdu je najkrajšia činnosť človeka. Dnes sa pochybuje o schopnosti ľudského rozumu dôjsť k ozajstnej, pre všetkých platnej pravde; uznáva sa iba „relatívna“, dohodnutá, podľa možnosti väčšinou odhlasovaná „pravda“. Toto chápanie je aj najväčší nedostatok modernej demokracie, najmä keď ide o základné hodnoty človeka a spoločnosti, ktoré nemožno ani zrušiť, ani voľiť.

To je však osobitná kapitola. Keď hovoríme o nábožensky pluralitnej spoločnosti, tak máme pred očami dve náboženské skupiny: kresťanské vierovyznania, ktoré uznávajú Ježiša Krista, a nekresťanské náboženstvá, ktoré ho nepo-

znajú alebo neuznávajú. Katolícka Cirkev zaujíma k nim dvojité postoj: je to ekumenizmus ako komplex vzťahov medzi kresťanskými konfesiami a medzináboženský dialóg ako vzťah k nekresťanským náboženstvám. Niekedy sa používa pre obidva postoje jediný názov: dialóg. V tom prípade však treba rozlíšiť ekumenický dialóg (medzi kresťanmi) a medzináboženský dialóg (s nekresťanmi). Katolícka Cirkev nadviazala najmä po Druhom vatikánskom koncile dialóg na oboch poliach. V Ríme zriadila dva príslušné úrady, dnes sú to: Pápežská rada pre napomáhanie jednoty kresťanov a Pápežská rada pre medzináboženský dialóg. Nebudeme sa zaoberať základnými myšlienkami a zásadami tých dvoch dialógov. Stačí pripomenúť dva najdôležitejšie koncilové dokumenty: „Unitatis redintegratio“ pre ekumenizmus a „Nostra aetate“ pre veľké náboženstvá ako sú islam, hinduizmus, budhizmus a iné.

Dôležitý pokrok nastal v októbri 2007 v dialógu s islamom, ktorý je teraz v popredí. 138 učených vedúcich mohamedánskych osobností, reprezentujúcich rôzne zložky islamu, napísalo dlhý list kresťanským vodcom vo svete, na prvom mieste pápežovi Benediktovi XVI., a navrhli otvorený dialóg o tom, čo máme spoločné: totiž o príkaze lásky k Bohu a k blížnemu. Svätý Otec odpovedal veľmi pozitívne cez svojho štátneho sekretára a navrhol aj prvé kroky. Katolícka Cirkev ihneď rozbehla dialóg, ktorý je sľubný i keď neľahký. Hinduizmus a budhizmus neradi vstupujú do dialógu, ba opačne v niektorých krajinách začalo prenasledovanie kresťanov pre obžalobu z prozelitizmu. Ťažká je situácia kresťanov v Indii. So zreteľom na Slovensko nás však zaujíma predovšetkým ekumenizmus.

EKUMENIZMUS

Podľa úradného sčítania ľudu z roku 2001 Slovensko malo 5,379.455 obyvateľov. Tí sa hlásili po náboženskej stránke nasledovne: 73% ku katolíkom (z toho 4,1% ku gr.kat.), 0,9% k pravoslávny, 6,9% k evanjelikom augsburského vyznania (luteránom), 2% k reformovaným (kalvínom) a 13% bez vyznania. V žilinskom kraji bolo katolíkov 75,8%, luteránov 10,5% a bez vyznania 10,4%, ostatných bolo máličko (okolo 0,1-0,3%).

Môžeme teda povedať, že naša spoločnosť je dosť rôznorodá, pluralitná, ale s veľkou väčšinou katolíkov, s dvoma menšinovými skupinami, ktorí sa hlásia k protestantskej reforme 16.storočia, s malým počtom pravoslávnych a iných kresťanov – čiže existuje tu ekumenická otázka. K nej treba spomenúť aj skupinku židovského náboženstva (2.310; 140 v žilinskom kraji), ktoré tvorí osobitnú otázku.

Aké sú novoty v ekumenizme všeobecnej Cirkvi?

Dialóg na poli ekumenizmu vykázal v minulom roku svetlá i tieň. V júli 2007 uverejnila Kongregácia pre učenie viery „Odpovede“ na určité otázky o pravej Kristovej Cirkvi, ktorá je jedna a pretrváva v Katolíckej cirkvi, kým v iných sa nachádzajú neúplné zložky a prvky, a to najmä u reformovaných, ktorým chýbajú niektoré sviatosti a kňazstvo, ako ho chápe Katolícka cirkev. Druhý vatikánsky koncil jasne prehlásil toto učenie, aj so spomienkou a ohľadom na tie prvky, ktoré jestvujú aj mimo jej zväzku. V dogmatickej konštitúcii o Cirkvi „Lumen gentium“-

„Svetlo národov“ koncil tvrdí: „Toto je jediná Cirkev Kristova, ktorú vo Vyznaní viery verejne uznávame ako jednu, svätú, katolícku a apoštolskú, ktorú náš Spasiteľ po svojom zmŕtvychvstaní zveril Petrovi, aby ju viedol... Táto Cirkev, ustanovená na tomto svete ako usporiadaná spoločnosť, jestvuje (po latinsky „subsistit“) v Katolíckej cirkvi vedenej nástupcom Petrovým a s ním spojenými biskupmi, hoci aj mimo jej zväzku sa nachádzajú viaceré prvky posväcovania a pravdy, ktoré ako dary vlastné Cirkvi Kristovej, pobádajú ku katolíckej jednote“ (LG,8). Iní navrhujú ako presnejší preklad slovesa „subsistit“ výraz „pretrváva“. Novší slovenský preklad Mariána Gavendu ponecháva výraz „jestvuje“, ale v zátvorke pridáva latinské „subsistit“.

Dokument Kongregácie neprináša nič nového, ale sa nepáčil iným kresťanom a schladil najmä protestantov, ktorí ho považujú za spiatočný krok v ekumenizme, kde sa pred rokmi už dosiahla dohoda v chŕlostivej otázke o ospravedlnení.

Zvláštna je situácia v anglikánskej cirkvi, v ktorej stále žili dve duše: jedna filo-katolícka, druhá filo-protestantská, liberálna. Dnes jej hrozí schizma, spôsobená prijatím svätenia žien na kňazský ba aj na biskupský úrad, ako aj prijatím homosexuálov za biskupov. Preto ju aj viacerí členovia, najmä kňazi nechávajú, iní zas sa organizujú ako osobitné cirkevné spoločenstvo. To sú všetko rany pre ekumenický dialóg.

Viac nádeje sa otvára vo vzťahoch s pravoslávnyimi cirkvami. Ako sa pamätáme Benedikt XVI. navštívil v Carihrade tamojšieho patriarchu, ktorý sa volá „ekumenický“ a považuje sa za najdôležitejšieho, hoci najpočetnejší patriarchát je dnes ruský. V prvom tisícročí jestvovalo päť dôležitých sídel vtedy ešte jednotnej Cirkvi: Rím, Konštantínopol čiže Carhrad, Alexandria, Antiochia a Jeruzalem. Po schizme jedenásteho storočia sa Konštantínopol („druhý Rím“) stal hlavným patriarchátom, neskôr sa Moskva („tretí Rím“) prehlásila tiež za patriarchát a postupne vznikli ďalšie. Vzťahy medzi Rímom a ruským patriarchátom boli v posledných desaťročiach dosť chladné a aj po smrti Jána Pavla II., na ktorého Moskva vždy hľadala skôr ako na „poľského“ pápeža, sa začínajú iba pomaly zlepšovať. Napriek tomu Moskva stále považuje stretnutie pápeža s patriarchom za „predčasné“, zatiaľ čo sa len pomaly otvára na styky s katolíckymi biskupmi v iných krajinách, ako bola napríklad nedávna návšteva moskovského patriarchu Alexeja vo Francúzsku. Nový patriarcha Kiril by mohol priniesť porok.

Medzitým však pokračujú rozhovory na teologickom poli. Už od roku 1980 jestvuje medzinárodná miešaná komisia pre teologický dialóg medzi Rímsko-katolíckou Cirkvou a pravoslávnu Cirkvou. Komisia mala zasadanie v Ravenne, v severnom Taliansku, a v októbri roku 2007 jednohlasne schválila zaujímavý dokument. Spoločne študovali, ako sa v prvom tisícročí, teda pred východnou schizmou, riadila ešte nerozdelená Cirkev a kto vykonával autoritu v miestnej cirkvi, potom v určitom kraji a nakoniec na celom svete. Miestne cirkevné spoločenstvo sa združovalo pri slávení eucharistie, ktorej predsedal osobne

alebo cez kňazov biskup ako nástupca apoštolov, ktorý mal ohlasovať vieru prijatú od apoštolov a udržiavať jednotu s inými biskupmi. Biskupi jedného kraja udržiavali zas jednotu viery, sviatosti a cirkevného života navzájom medzi sebou, najmä na spoločných poradách, na konciloch a na synodách. Biskupi uznávali jedného medzi sebou ako „prvého“ (po grécky „protos“), ktorý ich zhromažďoval a zaručoval jednotu medzi nimi. Takto sa organizovala cirkev na Východe i na Západe na úrovni jedného kraja a takto vznikli postupom času zoskupenia viacerých biskupstiev a diecézných spoločenstiev do patriarchátov, cirkevných provincií a v našej dobe do biskupských konferencií. Aj na čele týchto spoločenstiev je jeden biskup, ktorého ostatní uznávajú ako „prvého“ („protos“). Na celosvetovej úrovni jednotu a spoločenstvo viery, sviatostí a disciplíny sa zachovávalo všeobecnými, čiže ekumenickými koncilmi, listami, návštevami a poradami medzi biskupmi, najmä medzi vedúcimi („prvými“) jednotlivých krajských cirkevných spoločenstiev. A tu komisia jednohlasne tvrdí, že „Rím, ako cirkev, ktorá „predsedá v láske“ (ako tvrdí sv. Ignác z Antiochie), zaujímal prvé miesto a rímsky biskup je teda „prvý“ („protos“) medzi patriarchami“. Komisia tiež uznáva, že to „prvenstvo“ pápežov značilo „aktívnu úlohu“ na všeobecných konciloch prvého tisícročia. Tieto výroky značia už „pozitívny a dôležitý pokrok“ v dialógu s pravoslávnyimi cirkvami, lebo otvárajú cestu k novému chápaniu primátu, čiže „prvenstva“ nástupcov sv. Petra, rímskych pápežov. Ostáva ešte otvorená debata o interpretácii biblických textov vzťahujúcich sa na primát, ako aj o spôsobe, ktorým by Petrovi nástupcovia mali vykonávať to prvenstvo. Ako vieme, Ján Pavol II. priam žiadal, aby sa tie spôsoby navrhli. V najbližšom čase bude miešaná teologická komisia rokovať práve o tejto dôležitej a ťažkej otázke. Treba rátať nie natoľko s vieroučnými rozdielmi, ktorých je máličko, ako skôr s citovými a psychologickými nánosmi, ktoré sa nahromadili počas histórie. Veď máme ešte pred očami nedávnu bitku medzi rôznymi kresťanmi pri Svätom hrobe!

So zreteľom na situáciu ekumenizmu na Slovensku dali by sa navrhnuť na uváženie nasledovné tvrdenia:

1. Ekumenické úsilie je pre Katolícku cirkev nezvratné a patrí medzi jej prvenstvá. Zakladá sa na príkaze Ježiša Krista „aby všetci boli jedno, aby svet uveril“ (Jn), na učení prvej Cirkvi (Ef 4,4-5; Gal 3,27-28). Duch svätý ho silne rozvinul na Druhom vatikánskom koncile a po ňom. Nie je to len nejaká stratégia alebo taktika, ale Božie dielo.

2. Na Slovensku ekumenické hnutie nájde svoje korene už v cyrilometodskej tradícii a príklady v snahách biskupa Moyzesa, Palárika, Kuzmányho a iných v 19. storočí. V terajšej dobe sa ešte slabo rozbeháva a zaostáva. Potrebuje duchovné prehĺbenie v spoločnej modlitbe a v konkrétnych dielčích podujatiach na obranu spoločných ľudských a kresťanských hodnôt (napr. ľudského života, náboženskej slobody, verejnej mravnosti, slobody svedomia, atď.). Cirkev na Slovensku sa môže oprieť o bohaté dedičstvo všeobecnej Cirkvi. Treba však viac odvahy a smelosti na každej strane.

3. Treba praktizovať úprimný ekumenický dialóg tak

duchovný, ako aj praktický a tiež teologický. Jeho predpoklad a hlavnejšie znaky sú: -snaha o vnútorné obrátenie; -úprimné hľadanie pravdy a Božej vôle; -pokojomilovné vypočutie partnera dialógu a rešpekt pred mienkou iného; jasne predstaviť vlastnú vieru; -rozlišovať medzi vierou a vedľajšími ľudskými a psychologickými nánosmi. Pavol by povedal: „podľa pravdy v láske“ – „veritatem facientes in caritate“ (Ef 4,15).

Na zakončenie sa na dnešný sviatok hodí zacitovať z modlitby nášho apoštola sv. Cyrila, ktorú vyslovil tesne pred smrťou: „Pane, Bože môj, ...vyslyš moju modlitbu a zachovaj verné ti stádo...Zbav ho bezbožnej a pohanskej zloby tých, čo hovoria proti tebe rúhanie...Zveľaď Cirkev tvoju množstvom, všetkých v jednote ducha zoskup a učíš výborným ľuďom, ktorý jednako zmýšľa o pravej viere tvojej a o pravom vyznávaní tej viery, a vdychni do ich sŕdc slovo tvojho synovstva...“ (Žitie Konštantínovo, XVIII).

Kardinál Jozef Tomko

Mons. František Rábek jubuluje

Ordinár OS a OZ SR Mons. František Rábek si dnes pripomína životné jubileum - 60 rokov života. Narodil sa 17. februára 1949 v Močenku v Nitrianskej diecéze. Za kňaza bol vysvätený 17. júna 1972. Ako kaplán

pôsobil v Bošanoch a Nitre, od roku 1979 pôsobil ako správca pútnického miesta Nitra-Kalvária a farár v Drážovciach pri Nitre. V rokoch 1989-1990 bol správcom farnosti v Čiernom pri Čadci. Od februára 1990 pôsobil ako generálny vikár nitrianskej diecézy, kde bol 13. júla 1991 menovaný a 27. júla vysvätený za pomocného biskupa a titulárneho biskupa Catrenského.

V rokoch bezprostrednej prípravy na Veľké Jubileum roku 2000 bol predsedom prípravného výboru. V tejto súvislosti publikoval dvojväzkové dielo Štafeta viery. Okrem toho je v rámci Konferencie biskupov Slovenska predsedom Rady pre vedu, vzdelanie a kultúru. 20. januára 2003 ho Svätý Otec Ján Pavol II. vymenoval za prvého vojenského biskupa Ordinariátu ozbrojených síl a ozbrojených zborov Slovenskej republiky v histórii. Je zároveň stálym delegátom Európskej konferencie biskupov (COMECE) za Slovensko. V roku 2006 mu bola udelená cena Pro Defensione, v roku 2007 Pamätná medaila ministra obrany III. stupňa a v roku 2008 Medaila za vernosť Ozbrojeným silám SR III. stupňa.

Udelenie kultúrneho ocenenia Fra Angelico za rok 2008

Po slávnostnej sv. omši v Jezuitskom kostole v Bratislave 18. februára 2009 sa konalo v Zrkadlovej sieni Primaciálneho paláca za prítomnosti hostí cirkevného, politického spoločenského a kultúrneho života, slávnostné oceňovanie umelcov za ich prínos kresťanských hodnôt do umenia.

Mons. František Rábek, ordinár Ozbrojených síl a ozbrojených zborov Slovenskej republiky a súčasne predseda Rady pre vedu, vzdelanie a kultúru pri Konferencii biskupov Slovenska ocenil 12 umelcov.

V kategórii slovesného umenia boli Cenou Fra Angelica ocenení MUDr. P. Strauss – in memoriam, prof. Ing. Ján Letz, PhD. a prof. PhDr. Daniel Škoviera.

V kategórii hudobného umenia boli ocenení Mgr. art. Ladislav Kačic, PhD., Tadeáš Salva – in memoriam a Zbor sv. Cecílie z Košíc.

V kategórii výtvarné umenie boli ocenení P. Valér Zavarský SJ – in memoriam, prof. Ivan Rusina a Stanislav Dusík, akad. mal. Mons. Rábek odovzdal aj mimoriadne ocenenia Rudolfovi Šujanskému, PhDr. Petrovi Baxovi, prof. PhDr. Marte Žilkovej, PhD. a Dr.h.c. Hadriánovi Radvánimu.

Myšlienka podpory a ocenenia umelcov cenou Fra Angelico zo strany Konferencie biskupov Slovenska prostredníctvom jej Rady pre vedu, vzdelanie a kultúru už po siedmy raz je prejavom uznania zástupcom umeleckej obce zo strany Katolíckej cirkvi, ktorí aj dnes, v čase úpadku kultúry, globalizácie, komercializácie a liberalizmu, napriek silnejúcemu tlaku neváhajú presadzovať vo svojej tvorbe kresťanské myšlienky a hodnoty.

Blahoslavený Fra Angelico - taliansky renesančný maliar a dominikánsky kňaz, vlastným menom - Giovanni z Fiesole (+1455) namaľoval v Kaplnke Mikuláša V. vo Vatikáne cyklus fresiek Osudy sv. Vavrinca a sv. Štefana. V Kláštore San Marco vo Florencii namaľoval fresky Posledný súd, neskôr dokončil oltárny obraz Zvestovanie Panny Márie v Kostole San Domenico vo Fiesole. Jeho maliarskym svetom bol svet nebies, nadzmyselná krása, svätci, anjeli. Preslávil sa najmä obrazom Korunovanie Panny Márie. Vyslúžil si ním pomenovanie Frater Giovanni Angelico, čiže Anjelský brat Ján. Je pochovaný v Ríme v Chráme Santa Maria sopra Minerva. Za blahoslaveného ho vyhlásil pápež Ján Pavol II. v októbri 1982. Ako jeden z najvýznamnejších maliarov florentskej skorej renesancie sa stal patrónom umelcov.

Tibor UJLACKÝ

Štvrté plenárne zasadanie Druhej synody Spišskej diecézy

V piatok a sobotu, 13. - 14. februára, sa konalo v Kňazskom seminári biskupa Jána Vojtaššáka v Spišskej Kapitule štvrté plenárne zasadanie Druhej synody Spišskej diecézy. Plénum synody sa zaoberalo návrhmi, ktoré predniesli jednotliví členovia synody a ukončilo rozpravu o 4. téme: Spoločenstvo, spiritualita a identita kňazov. Po jej skončení prebiehalo hlasovanie o jednotlivých návrhoch k tejto téme. Hlasovanie bolo prerušené a bola vytvorená synodálna skupina kňazov – členov synody, ktorí by mali doplniť svoje príspevky k tejto téme.

Na zasadaní sa otvorila 5. synodálna téma - Cirkev v rodine, rodina v Cirkvi. K tejto téme členovia synody predniesli všetky návrhy a hlasovaním o jednotlivých návrhoch sa uzavrela táto téma do zapracovania odsúhlasených návrhov. Synodálnemu zhromaždeniu predstavil relátor 6. témy: Veda, školstvo, kultúra, Instrumentum laboris. K tejto téme sa nezačala rozprava a odložila sa do prepracovania Instrumenta laboris.

Pred rokovaniami v obidva dni sa delegáti synody zúčastnili na svätej omši v Katedrále sv. Martina v Spišskej Kapitule. Ďalšie plenárne zasadanie synody bude 9. mája 2009. Vladimír Fedorek

Rada pre médiá bude oceňovať

Rada pre spoločenské komunikačné prostriedky /RPSKP/ bude od budúceho roku v spolupráci s uznávanými autoritami oceňovať novinárov a pracovníkov masmédií za prínos v mediálnej oblasti. Dohodli sa na tom členovia RPSKP Konferencie biskupov Slovenska, ktorí sa zišli na zasadaní rady v utorok v Čičmanoch pod vedením svojho predsedu, bratislavského arcibiskupa Stanislava Zvolenského.

Členovia rady taktiež rozhodli o konaní prvej púte katolíckych médií, ktorá sa uskutoční 23. mája v Trnave. Táto púť by sa mala konať každoročne z príležitosti dňa masmédií, ktorý sa slávi na 7. Veľkonočnú nedeľu. Miesto stretnutia pracovníkov katolíckych médií sa bude každoročne meniť, ich cieľom budú Mariánske pútnické miesta na Slovensku.

V rámci zasadania RPSKP informoval jej predseda o stretnutí s predstaviteľmi katolíckych časopisov s celoslovenskou pôsobnosťou, ako aj so zástupcami verejnoprávnych médií.

Zástupcovia 4 najväčších katolíckych médií sa zhodli i na potrebe budovania spoločnej databázy odborníkov z rôznych oblasti schopných vystupovať prostredníctvom masmédií. -jk-

Bioetika je výzvou pre hovorcov

Bioetické problémy a otázky s nimi spojené sú pre Katolícku cirkev vo svete a na Slovensku v najbližšom období veľkou výzvou i v oblasti komunikácie. Otváranie týchto otázok v médiách je príležitosťou svedectva Cirkvi o úcte k životu od počatia až po prirodzenú smrť. Cirkev by však mala byť pripravená okrem odbornej znalosti i na komunikáciu týchto hodnôt vhodnými formami. Zhodli sa na tom účastníci stretnutia hovorcov katolíckych diecéz, ktoré sa uskutočnilo 17.-19. februára v Čičmanoch.

Po roku si hovorcovia navzájom vymenili skúsenosti zo svojej práce a činnosti úradov pre komunikáciu. Zároveň si vypočuli odborné prednášky z oblasti masmédií, morálnej teológie a Cirkevného práva, ktoré predniesli Vladimír Thurzo z Teologickej fakulty Univerzity Komenského, riaditeľ arcibiskupského úradu Tibor Hajdu a novinár agentúry SITA Radovan Pavlík.

Stretnutie hovorcov sa uskutočňuje pravidelne raz za rok a jeho cieľom je okrem profesionálneho rastu poskytnúť priestor na vzájomné spoznávanie a výmenu skúseností v práci odborníkov na inštitucionálnu komunikáciu. -jk-

Novobanský dekanát je víťazom diecézneho futbalového turnaja

14. februára sa v Banskej Bystrici uskutočnil Diecézny futbalový turnaj. Víťazstvo a putovný pohár spomedzi jedenástich súťažiacich získal tím z dekanátu Nová Baňa. Druhé miesto patrí dekanátu Prievidza, tretie miesto si vybojoval tím z dekanátu Šahy. Víťazný tím bude reprezentovať Banskobystrickú diecézu na celoslovenskom turnaji.

Diecézny turnaj sa začal rannou svätou omšou v kaplnke Katolíckeho gymnázia Štefana Moyses (KGŠM), ktorú celebroid Andrej Darmo, riaditeľ a duchovný správca Sekcie pre mládež pri Rímskokatolíckej cirkvi biskupstva v Banskej Bystrici. Sekcia bola zároveň hlavným organizátorom podujatia. Potom sa v telocvičniach škôl KGŠM a Strednej priemyselnej školy J. Murgaša odohralo celkovo 24 zápasov. Z tých víťazne vyšli mladí z dekanátov Nová Baňa, Prievidza a Šahy. **Marián Repáš**

III. reprezentačný ples NKOS a FKI

Dňa 14. februára 2009 sa konal v Košiciach III. reprezentačný ples Nezávislých kresťanských odborov Slovenska a Fóra Kresťanských inštitúcií pod záštitou Európskeho komisára Jána Figeľa. Plesu sa zúčastnili poslanec európskeho parlamentu Ján Hudacký, primátor mesta Košice František Knapík a ďalšie významné osobnosti politického, spoločenského a duchovného života. Ples zahájila prezidentka NKOS Ľubica Černá a prípitok predniesla predsedníčka FKI Katarína Hulmanová. V kultúrnom programe vystúpili spevácky zbor Jubilus, folklórny tanečný súbor Čarnica.

V poludňajších hodinách rokovalo aj Predstavenstvo Nezávislých kresťanských odborov Slovenska. Hlavným bod rokovania bolo posilnenie sociálneho dialógu v období hospodárskej krízy na Slovensku. Predstavenstvo NKOS konštatovalo, že pripravované ekonomické stimuly v období ekonomickej krízy musia cielene smerovať tým, ktorý to naozaj potrebujú a pomôžu udržať v maximálnej možnej miere zamestnanosť.

Ľubica Černá prezidentka NKOS

Vo väzenskej nemocnici v Trenčíne udeľoval ordinár sviatosť pomazania chorých

Pacienti Nemocnice pre obvinených a odsúdených v Trenčíne prijali 16. februára sviatosť pomazania chorých z rúk ordinára OS a OZ SR Mons. Františka Rábeka. Sviatosť im udelil počas sv. omše, ktorú vo väzenskej nemocnici celebroidal pri príležitosti nedávneho Dňa chorých, ktorý Cirkev slávi 11. februára na liturgickú spomienku Panny Márie Lurdskej. Spolu s ordinárom za prítomnosti chorých obvinených a odsúdených hospitalizovaných v trenčianskej väzenskej nemocnici, ako aj zamestnancov a vedenia ústavu sv. omšu celebroidali miestny väzenský dekan mjr. Ján Minárik, väzenský vikár kpt. Bartolomej Juhás a väzenskí kapláni Žilinského väzenského dekanátu mjr. Emil Turiak, npor. Jozef Jána a por. Radovan Andrejko, ktorí sa s väzenským vikárom zároveň stretli na dekanátnom pracovnom stretnutí.

Ordinár vo svojej homílii priblížil prítomným zmysel a význam chorôb a utrpenia v živote človeka, pričom zdôraznil, že človek aj chorobu a utrpenie musí prijať tak, aby ho to ďalej posunulo v jeho živote, aby to bolo pre neho posilnením vo viere a v znášaní okolností života. V súvislosti s tým priblížil odsúdeným a obvineným aj zmysel a význam sviatosti pomazania nemocných,

ktorú následne z jeho rúk niektorí aj prijali. Liturgickú slávnosť svojim hudobným sprievodom a spevom obohatili aj študenti trenčianskeho piaristického gymnázia pod vedením svojho kaplána Stanislava Bujdaka. V mene riaditeľky väzenskej nemocnice pplk. MUDr. Danely Janákovcej sa ordinárovi za starostlivosť a záujem Katolíckej cirkvi a Ordinariátu OS a OZ SR o pacientov, príslušníkov a zamestnancov ústavu poďakoval jej zástupca pplk. Ing. Miloš Drgo, ktorý vyzdvihol aj mimoriadne úspešné a záslužné pôsobenie väzenského dekana a kaplána ústavu mjr. Jána Minárika, ktorého duchovná služba prospieva ako chorým, tak aj plneniu služobných úloh príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže. Bohoslužbu mali možnosť počúvať aj pacienti na lôžkach prostredníctvom ústavného rozhlasu.

Tibor Ujľacký

Oslava sviatku sv. Valentína v Spišskej Kapitule

V nedeľu 15. februára sa v Spišskej Kapitule uskutočnilo tradičné „Valentínske stretnutie mládeže spod Braniska.“ Hlavnými organizátormi stretnutia boli Biskupský úrad v Spišskej Kapitule, Farský úrad v Spišskej Kapitule a Kňazský seminár biskupa Jána Vojtaššáka v Spišskej Kapitule.

Valentínske stretnutie sa začalo sv. omšou v katedrále sv. Martina, ktorú celebroidal spišský diecézny biskup a predseda KBS František Tondra. Hlavný celebrant sa v homílii prihovril mladým slovami: „Boh nám chce dať šťastie. On nám chce dať opravdivú lásku, nielen telesnú. Ale lásku celej bytosti, celej krásy bytosti človeka, ktorú mladí majú navzájom obdivovať a mať v úcte. Milá mládež, Pán Boh Vás má naozaj veľmi rád a chce Vás urobiť šťastnými.“ Biskup ďalej pripomenul, že sv. Valentín je patrónom všetkých mladých, nielen zaľúbených: „Je patrónom a ochrancom mládeže pred hriechom a pred zlom.“

Valentínske stretnutie mládeže spod Braniska po sv. omši pokračovalo v priestoroch Kňazského seminára besedou s biskupom Františkom Tondrom, pri ktorej vystupoval aj spevácky zbor Krok do neba zo Žehry. Cieľom takýchto stretnutí je povzbudiť mladých v kresťanskom prežívaní života v každodenných udalostiach.

Na Spišskej Kapitule sa každoročne slávi sviatok sv. Valentína, lebo medzi katedrálou sv. Martina a biskupskou rezidenciou bol pôvodný kostolík, ktorý bol najprv zasvätený Panne Márii a potom príchodom Nemcov na Spiš mu udelili patrocínium sv. Valentína. Ten bol neskôr zbúraný, pretože prekážal výhľadu z rezidencie na katedrálu.

Vladimír Fedorek